

ξει τὴ δεύτερη προσβολή, οὔτε νὰ ξαναγιώσει ἂν τρυπῶσαν τὰ βέλη τοῦ Κακομοιρίδη.

Σὺν ἄνοιξε τὸ πανέρι καὶ ἀναγνώρισε τὸ γαϊδουρίσιο κεφάλι καὶ ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Βασιλόπουλου, ποὺ τοῦ τὰ ἐπανελάβε ὁ ἀρχικαγκελάρσιός του, τόσος θυμὸς τὸν ἔπιασε, ποὺ ἔπεσε ξερὸς στὸ πάτωμα.

Καὶ σὰν τὸν σήκωσαν νὰ τὸν βάλουν στὸ κρεβάτι, εἶδαν πὼς ἦταν πεθαιμένος.

Τὴν ἡμέρα τῆς στέψεώς του, ὁ Συνετὸς Β' κατέβηκε στὸ ποτάμι νὰ κάνει μνημόσυνο γιὰ ὅσους εἶχαν πέσει στὴν περιφημὴ ἐκείνῃ νυχτερινῇ μάχῃ.

Στὸν ἴσκιό τῶν πλατάνων, δυὸ ἄστροι πέτρινοι σταυροὶ ἔστεκαν πλάγι - πλάγι : ὁ τάφος τοῦ Πολύδωρου καὶ ὁ τάφος τοῦ νέου τῆς ταβέρνας.

Κρέμασε ὁ Συνετὸς καὶ στοὺς δυὸ ἀπὸ ἓνα στεφάνι δάφνης.

— Βάλε δῶ ἄλλο ἓνα στεφάνι, Ἀφέντη, εἶπε ὁ πρωτομάστορης, δείχνοντας τὸν τάφο τοῦ Πολύδωρου.

— Ἄλλο ἓνα ; Γιατί ;

— Γιὰ τὸν Ἀφανέρωτο Ἡρωα, ἀποκρίθηκε ὁ πρωτομάστορης.

Ὁ Συνετὸς τὸν κοίταξε.

— Δὲν καταλαβαίνα, εἶπε.

— Δὲ γύρισε ποτὲ ὁ κουλὸς ἀπὸ τὸ τελευταῖο του ταξίδι, Ἀφέντη.

— Τί ἔγινε, ξέρεις ; Ἐμαθες καμιὰν εἶδηση ; ρώτησε ὁ Συνετὸς.

Ὁ πρωτομάστορης ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Τρία χρόνια τὸν περιμένα, εἶπε, καὶ κάθε βράδυ, σὰ βασιλεὺς ὁ ἥλιος, ἔρχομαι στὸ ἴδιον μέρος, ὅπου γιὰ τελευταία φορὰ τὸν εἶδα, μετὴν ἐλπίδα πὼς ἴσως θὰ ξαναγύριζε. Μὰ τώρα δὲν τὸν περιμένω πιά...

— Μπορεῖ νὰ πῆγε στὰ ξένα σὰν τόσους ἄλλους, εἶπε ὁ Συνετὸς.

Ὁ πρωτομάστορης ἔμεινε συλλογισμένος.

— Ἐγὼ ξέρω πὼς δὲν πῆγε, εἶπε στὸ τέλος. Ἔτσι ποὺ τὸν ἔξερα, ἦταν ἀνθρώπος νὰ δώσει τὴ ζωὴ του χωρὶς λόγια, σιωπηλὰ καὶ ἀφανέρωτα γιὰ τὸν τόπο του. Ν' ἀφήσει ὅμως τὴν Πατρίδα, τὴν ὥρα τοῦ κινδύνου, ποτέ !

Κάμποση ὥρα οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος δὲ μίλησε. Ὅσοι ὁ νέος Βασιλιάς ἔκοψε ἓνα κλαδί δάφνης ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ τὸ ἀκούμπησε στὸν τάφο τοῦ Πολύδωρου.

— Γιὰ τὸν Ἀφανέρωτο Ἡρωα... εἶπε.

— ... Καὶ γιὰ ὅσους δίνουν τὴ ζωὴ τους σιωπηλὰ καὶ ταπεινὰ στὴν Πατρίδα, χωρὶς ἢ Πατρίδα νὰ τοὺς ξέρει ποτέ... πρόσθεσε ὁ πρωτομάστορης.

Καὶ γονατίζοντας προσκύνησαν τὸν τάφο.

